

אני מרגיש קצת עצוב להשתתף בדיון היום. אנחנו נדרשים להשתתף בדיון על נושא שלמרות שיש בו הבטים עקרוניים, למרות חשיבותו למוסד הזה, למרות שיתכן והוא יירשם כנקודת מפנה בהתפתחות האוניברסיטה הזו, אנו דנים בו אחרי שקבלתי היום את תכנית חבר הנאמנים ובה כבר קבוע שב 23 מאי ייחנך בית הספר אותו נאשר היום. בטח לא היתה ברירה. אנשי ההיי טק אנשים נמרצים העובדים מהר. טקסים כאילו אי אפשר לבטל. אז אני מרגיש חלק מריטואל עצוב. אז כאזרח טוב אטול על עצמי תפקיד קצת עצוב, שגם הוא צריך להיות משוחק בהצגה כזו. מישוהו צריך קצת לקלקל את החגיגה ולעשות את החיים של מי שיצביע היום בעד הקמת בית הספר הזה קצת פחות קלים.

אני רוצה להתחיל מנקודת ההנחה המובנת מאליה שמדובר כאן בתכנית אקדמית ראויה ומקורית. שניהול היי טק הוא תחום מחקרי חדש שאנחנו בתל אביב נוביל בו את ישראל ואת העולם כולו. שתשרה בו מצוינות. שבבית הספר יערכו מחקרים שפירותיהם יתפרסמו במובילים שבכתבי העת האקדמיים בעולם. שיש איכויות תרבותיות ואקדמיות שאנו עתידים להנחיל לתלמידים בתכנית. שהתכנית הזו מביינת רמתה האקדמית אינה שונה ממסטר בכלכלה, מסטר בפילוסופיה או מסטר בפסיכולוגיה קלינית. אם זה המצב המאושר, פחות או יותר, אז אני תמה לגבי כמה פרטים שוליים בתכנית הזו:

מדוע תכנית כזו צריכה לעלות לסטודנט 40 אלף דולר לשנה?

מדוע התלמיד בה צריך לשלם פי 12 יותר מאשר בוגר במשפטים?

מדוע בועדה המדעית של התכנית הזו עומדים לשבת אנשים שאין להם כל קשר עם אקדמיה?

מדוע בצוות המראיינים בראיון הקבלה לתכנית הזו יישבו גם האנשים החזקים של עולם היי טק הישראלי? (מדוע הפרטים האילו לא כלולים במסמכים שהוגשו לנו?)

אני ארשה לעצמי להתבטא כאן ללא שום כפפות. אוניברסיטת תל אביב מובילה מזה שנים, ודאי שלא במתכוון, קו גרסיבי בחברה הישראלית. שום תכניות למעורבות חברתית לא יכסו את העובדה שהאופן בו אנחנו מקבלים את תלמידנו, האופן בו התכניות המקצועיות שלנו פועלות, המרקם החברתי שלנו מהווה חלק חשוב במה שאני ארשה לעצמי לקרוא ה"קרטליזציה של העלית של החברה הישראלית". הממסד החדש של חברות ההיי טק הישראלי ישלוט בפועל בתכנית. אם לא היום אז מחר. הממסד הזה הוא שישלם בפועל את שכר הלימוד הגבוה. מי שלא יישא חן בעיניו לא יוכל להתקבל לתכנית אם בגלל מחסור באמצעים ואם בגלל שועדת הקבלה של התכנית לא תקבל אותו.

את תפקידה של אוניברסיטה מחקרית אנו יודעים ומשננים חזור ושינון. אין זה תפקידנו לשרת קבוצת אנטרסים כלכליים ותהא חשיבותם ותרומתם כאשר תהיה. כמדומני שהמוסד הזה דחה מטעמים אקדמיים תכנית למודים עבור תלמידי פו"ם ובמסגרת השנניים הערכיים של החברה הישראלית הוא מקבל עכשיו תכנית למודים עבור אילי ההיי טק.

אם לתכנית הזו יש בשר אקדמי, וכמובן מאליו שיש לה, אז בבקשה, פתחו אותה לכל דכפין. הורידו את שכר הלימוד לרמה המקובלת. אל תתנו לתעשייה יד רגל בקביעה מי יילמד שם ומה מלומד שם.

אבל אולי, תרשו לי להביע את האפשרות הקלושה, המאד בלתי סבירה, שהתכנית הזו איננה כל כך אקדמית. מדוע מזדנב חשש כזה למוחי? כתוב כאן שבועדה המדעית יש רוב לאנשי אקדמיה. נפלא. מיהם האחרים? אנשי תעשיית ההיי טק?

ומדוע עוד? הזדמן לי בעוונותי להתארח לעיתים קרובות מאד במודל החקוי של בית הספר לניהול שלנו, הלא הוא קלוג. שוחחתי שם עם הרבה פרופסורים שם. שיחות מסדרון. באנגלית (אולי לא הבנתי) אבל גם בעברית (הבנתי). החתומים על התכנית הזו יודעים לא פחות טוב ממני מה חושבים שם וגם פה במסדרונות, על האיכות האקדמית של התכניות הללו. אבל הם מלהזכיר. אני מרשה לעצמי לצטט. יש כאלה שמדברים על "בלון מכירות" ועל "רמה של פחות מבוגר" ו"לא אחזור על בטויים חריפים יותר. רבים מהמורים חושבים שלתכניות האילו אין שום תרומה של ממש לחינוך המנהל. שמדובר כמעט באחיזת עינים מהולה באפקט של" קולג בניס אנגלי". העלית של המחר מתחככת בינה וביים עצמה. במשך תקופה ארוכה ויוצרת את הכימיה, שפת הסתרים, מערכות קשרים ממנגוני מחסום מפני האחרים.

אז אולי מדובר בתכנית שאין מקומה בתוך אוניברסיטה מחקרית מובילה? אולי, ההתלהבות לקיימה אינה מטעמים אקדמיים אלא מהצורך של הפקולטה לניהול למצוא כספים להתחרות עם המרכז הבין תחומי על ידי שתציע לחלק מאנשיה תוספות שכר שימומנו על ידי שכר הלימוד הגבוה? אולי מדובר כאן בתחילת מגמה שנרמזה על ידי כמה מקברניטי האוניברסיטה של דיפרנציציה בשכר) אפשר להיות בעדה, אני מאד נגדה אבל אי אפשר להגניב אותה ככה סתם?)

אבל כנראה שכל השאלות האילו אינן ראויות להיות נדונות כאן. ומה שנותר לכם זה להצביע בעד המלצת הוועדה המרכזת. אבל בשביל ההיסטוריה של אוניברסיטת תל אביב, או סתם כדי להשלים את התפקיד שלי בהצגה, חשוב בעיני שכל מי שיצביע בעד התכנית הזו ידע שהוא גם מצביע: בעד הקרטליזציה של העלית הכלכלית והחברתית הישראלית בעד קריטריוני קבלה שיש להם פוטנציאל של ערוב שקולים עסקיים וכוחניים בעד צעד גדול לקראת דיפרנציציה בשכר. אני אצביע נגד.